

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հոգեբանություն

Նախրա Հակոբյան, Աննա Խաչատրյան, Էլեն Գասպարյան

Սուբյեկտիվ բարեկեցության բնութագրման հարցի շուրջ 16

Վազգեն Պողոսյան, Սոնա Մելիքյան

Հոտառական զգայությունների կապը պեղոֆիլիայի դրսևորումների հետ 25

Գոռ Եսայան

Օրսեսիվ-կոմպուլսիվ խանգարման կլինիկական նկարագիրը, տեսակները, բուժման ժամանակակից մեթոդները 36

Գայանե Գրիգորյան, Ժենյա Աբգարյան

Մանկավայացիայի հոգեբանական ազդեցությունը լրագրողական նյութերում 51

Նոնա Գյուլամբարյան

Կառավարման դեստրուկտիվ մոտիվացիայի սահմանումը սոցիալ-հոգեբանական գիտակարգում 61

Մանանա Ենոքյան

Մասկուլինության և ֆեմինինության բնութագրական առանձնահատկությունները սոցիալ-մշակութային համատեքստում 71

Վիկտորիյա Ասրիևա, Սոնա Մելիքյան

Օրսեսիվ-կոմպուլսիվ խանգարման և սադոմազոխիզմի փոխկապակցվածությունը 85

Լյուդմիլա Նանուշյան

Մեծ և փոքր կոլեկտիվներում կառավարման տարբեր ոճերի դրսևորման հոգեբանական առանձնահատկությունները 96

Քրիստինե Պետրոսյան

Կախվածությունների տարածման ուղիները և վտանգները թվային փոխակերպումների դարաշրջանում 106

Տաթևիկ Վաթյան

Սոցիալ-հոգեբանական օտարման հայեցակարգը 115

Հարություն Մանուկյան

Ռազմական ուսումնական հաստատություններում ապագա հրամանատարների առաջնորդության որակների ձևավորումը 126

Կրթության կառավարում

Ասոմ Մխիթարյան

Կրթության և գիտության միջև. ո՞րն է ավելի մոտ դոկտորական կրթությանը 139

Աննա Գարնոնովա, Ազատ Գալիմխանով, Եվգենյա Օպֆեր, Դարիա Շչեգլովա	
Ռուսաստանյան բուհերի դասախոսների կոմպետենցիաները. բացթողումները և լրացման ուղիները	151
Լուսինե Նահապետյան, Հայկ Պետրոսյան	
Սովորողների սոցիալական կարգավիճակով պայմանավորված խնդիրները դպրոցում: Բուլինգ	164
Սերգեյ Գավրիլով	
Բուհերի դասախոսներ. ճանաչողական ինտեգրում	175
Մերի Գորգիյան, Անի Ղազարյան, Ասոմ Մխիթարյան	
VR և AR տեխնոլոգիաների ազդեցությունը սովորողների մոտիվացիայի և ներգրավվածության վրա	187
Նարինե Գալստյան	
Դպրոցում «Աշխարհագրություն» առարկայի կրթության հիմնախնդիրները թվային փոխակերպումների դարաշրջանում	200
Արիինե Հակոբյան	
Կրթության կառավարման ազդեցությունը գերմաներենի ուսուցման նկատմամբ հետաքրքրության աճի վրա	212
Ճյորա Կարապետյան	
Նախագծային աշխատանքը որպես աշակերտի մոտիվացիայի աղբյուր	220

Տնտեսագիտություն

Կարեն Սարգսյան	
Արտաքին տնտեսական զարգացումները և դրանց ազդեցությունները Հայաստանի տնտեսության վրա	236
Աշոտ Մաթևոսյան, Անի Գրիգորյան, Մանե Մաթևոսյան, Հովիկ Գրիգորյան	
Հարկեր-ՀՆԱ հարաբերակցության դերը պետական պարտքի գնահատման մեջ	246
Գոհար Վարդանյան	
ՀՀ աշխատաշուկայում 16-29 տարեկան երիտասարդների զբաղվածության հիմնախնդիրները թվային փոխակերպումների դարաշրջանում	257
Հայկ Տիրացվյան	
Աշխատաշուկայի զարգացման հիմնախնդիրները և հեռավար աշխատանքի խթանման քաղաքականության անհրաժեշտությունը ՀՀ-ում	269

Իրավագիտություն, պատմություն և քաղաքագիտություն

Էդգար Մանուշարյան	
Կառուցապատման իրավահարաբերությունների հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում	283

Լիլիթ Հովհաննիսյան, Արամո Հախվերդյան

Թվային տեխնոլոգիաները որպես 2020–2024 թթ. հայկական մշակութային ժառանգության նկատմամբ աղբյուրական վանդալիզմի և գեղձարարության քաղաքականության բացահայտման գործիք.....295

Մարգարիտ Պետրոսյան

Ռազմավարական մշակույթի հայեցակարգի հաշվառումը որպես պաշտպանական և անվտանգային ոլորտում արդյունավետ կանխատեսումների իրականացման նախապայման308

Բանասիրություն

Գոհար Գրիգորյան, Լիլիթ Մանվելյան

Երբ քերականությունն ու գրականությունը համատեղվում են. խնդրի և դրա դրսևորումների ուսումնասիրությունը Թոմաս Հարդիի «Երկուսը աշտարակի վրա» վեպում..... 319

Նաիրա Համբարձումյան

Սեռի գոյաբանությունը որպես կին-սոցիում կոնֆլիկտի քվինտեսենցիա338

Սոցիոլոգիա

Վիկտորյա Սարջանյան

Ժողովրդագրական հիմնախնդիրների հաղթահարման հնարավորությունները սոցիալական քաղաքականության համատեքստում ..349

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հրաչյա Հովհաննիսյան, Անդրանիկ Բարսեղյան, Իննա Մեղրումյան, Նանե Մնացականյան, Մարիամ Հարությունյան, Մարիամ Խաչանյան, Լուսինե Դանիելյան

Արժեքավոր դեղաբույսերի էքստրակտների ազդեցության ուսումնասիրությունը պրոբիոտիկ կաթնաթթվային բակտերիաների աճի վրա..... 365

Անահիտ Սաքեյան, Էլյա Սաֆարյան, Արփինե Հարությունյան

CO₂-ի կլանումը դիամինների և ալկանոլ ամինների միջոցով..... 379

Լուսինե Մովսիսյան, Լիլիթ Ղալեյան, Ռուզաննա Շահվերդյան, Գյուլնարա Փալիկյան, Զրիտինե Բալյան

Ալկիլացետիլենների և պրոպարգիլային էթերների ալկիլացում սնդիկի (II) ագետատով էլեկտրոֆիլ կատալիզի պայմաններում 391

Հայկանուշ Պողոսյան, Լիլիթ Հակոբյան, Լիլիթ Այվազյան, Մերի Բաբայան, Նինա Հոբոսյան

Պիրազոլի ածանցյալների ռեգիոսելեկտիվ յոդացում կադմիումի (II) ագետատի ներկայությամբ406

Կարինե Սառիկյան, Գոհար Կիրակոսյան, Արուս Զուրաբյան, Գայանե Շաբոյան, Վարդուհի Վարդանյան, Մարինե Գրիգորյան	
Քաղցր տաքդեղի պտուղների տարբեր գունավորման սելեկցիոն նոր սորտերի փորձարկման արդյունքները.....	420
Կարինե Սառիկյան, Գոհար Կիրակոսյան, Արուս Զուրաբյան, Գայանե Շաբոյան, Վարդուհի Վարդանյան, Մարինե Գրիգորյան	
Մորմազգի (Solanaceae) բանջարային մշակաբույսերի սելեկցիոն նոր սորտերի ուսումնասիրությունը	435

СОДЕРЖАНИЕ

ГУМАНИТАРНЫЕ И СОЦИАЛЬНЫЕ НАУКИ

Психология

Наира Акопян, Анна Хачатрян, Элен Гаспарян

К вопросу о характеристике субъективного благополучия..... 16

Вазген Погосян, Сона Меликян

Связь обонятельных ощущений с педофилическими склонностями 25

Гор Есаян

Клиническая картина обсессивно-компульсивного расстройства,
его типы и современные методы лечения..... 36

Гаяне Григорян, Женя Абгарян

Психологическое воздействие манипуляции в журналистских материалах 51

Нона Гюламбарян

Определение деструктивной мотивации управления в
социально-психологической научной дисциплине..... 61

Манана Енокян

Особенности характеристики маскулинности и фемининности в
социально-культурном контексте 71

Виктория Асриева, Сона Меликян

Взаимосвязь обсессивно-компульсивного расстройства и садомазохизма..... 85

Людмила Нанушян

Психологические особенности проявления различных стилей
управления в больших и малых коллективах 96

Кристине Петросян

Пути и опасности распространения зависимости в эпоху
цифровых трансформаций 106

Татевик Ватян

Концепция социально-психологического отчуждения..... 115

Арутюн Манукян

Формирование лидерских качеств будущих командиров в
военных учебных заведениях 126

Управление образованием

Атом Мхитарян

Между образованием и наукой: что ближе к докторантуре? 139

Анна Гармонова, Азат Галимханов, Евгения Опфер, Дарья Щеглова

Компетенции преподавателей российских вузов: дефициты и способы достройки.....	151
---	-----

Лусине Наапетян, Гайк Петросян

Проблемы, связанные с социальным статусом учащихся в школе. Буллинг	164
--	-----

Сергей Гаврилов

Преподаватели высшей школы: когнитивная интеграция	175
--	-----

Мери Горгиян, Ани Казарян, Атом Мхитарян

Влияние технологий VR и AR на мотивацию и вовлеченность учащихся.....	187
---	-----

Нарине Галстян

Основные проблемы преподавания географии в школе в эпоху цифровой трансформации.....	200
---	-----

Арпине Акопян

Влияние управления образованием на рост интереса к изучению немецкого языка	212
--	-----

Флора Карапетян

Проектная работа как источник мотивации учащихся.....	220
---	-----

Экономика

Карен Саргсян

Внешиэкономические развития и их влияние на экономику Армении	236
---	-----

Аиот Матевосян, Ани Григорян, Мане Матевосян, Овик Григорян

Роль соотношения налогов к ВВП в оценке государственного долга.....	246
---	-----

Гоар Варданян

Основные проблемы занятости молодежи 16-29 лет на рынке труда РА в эпоху цифровых трансформаций.....	257
---	-----

Айк Тиравцян

Проблемы развития рынка труда и необходимость политики стимулирования дистанционной занятости в РА	269
---	-----

Юридическая наука, история и политическая наука

Эдгар Манучарян

Вызовы строительного права в Республике Армения	283
---	-----

Лилит Оганисян, Арамо Ахвердян

Цифровые технологии как инструмент раскрытия азербайджанской политики вандализма и фальсификации в отношении армянского культурного наследия в 2020-2024 годах.....	295
---	-----

Маргарит Петросян

Применение концепции стратегической культуры как необходимое условие реализации эффективного прогнозирования в области обороны и безопасности.....	308
--	-----

Филология

Гоар Григорян, Лилит Манвелян

Когда грамматика и литература совмещаются: исследование дополнения и его проявлений в романе Томаса Харди «Двое на башне»	319
---	-----

Наира Амбарцумян

Онтология пола как квинтэссенция конфликта «женщина-социум»	338
---	-----

Социология

Виктория Сарджанян

Возможности преодоления демографических проблем в контексте социальной политики	349
---	-----

ЕСТЕСТВЕННЫЕ НАУКИ

Грация Оганесян, Андраник Барсегян, Инна Мелкумян, Нане Мнацаканян, Мариам Арутюнян, Мариам Хачанян, Лусине Даниелян

Изучение влияния экстрактов ценных лекарственных растений на рост пробиотических молочнокислых бактерий	365
---	-----

Анаит Сакеян, Элья Сафарян, Арпине Арутюнян

Абсорбция CO ₂ диаминами и алканолиаминами	379
---	-----

Лусине Мовсисян, Лилит Галечян, Рузанна Шахвердян, Гюльнара Паликян, Кристине Балян

Алкилирование алкилацетиленов и пропаргиловых эфиров в условиях электрофильного катализа уксусом ртути (II)	391
---	-----

Айкануш Погосян, Лилит Аюбян, Лилит Айвазян, Мери Бабалян, Нина Обосян

Региоселективное иодирование производных пиразола в присутствии уксусата кадмия (II)	406
--	-----

Карине Сарикян, Гоар Киракосян, Арус Зурабян, Гаяне Шабоян, Вардуи Варданян, Марине Григорян

Результаты сортоизучения новых сортов разного цвета плодов сладкого перца	420
---	-----

Карине Сарикян, Гоар Киракосян, Арус Зурабян, Гаяне Шабоян, Вардуи Варданян, Марине Григорян

Изучение новых сортов овощных культур Solanaceae	435
--	-----

CONTENTS

HUMANITARIAN AND SOCIAL SCIENCES

Psychology

Naira Hakobyan, Anna Khachatryan, Elen Gasparyan

On the Question of Characterizing Subjective Well-Being 16

Vazgen Poghosyan, Sona Melikyan

The Link Between Olfactory Sensitivities and Manifestations of Pedophilia 25

Gor Yesayan

Clinical Description, Types, and Modern Treatment Methods of
Obsessive-Compulsive Disorder..... 36

Gayane Grigoryan, Zhenya Abgaryan

Psychological Impact of Manipulation in Journalistic Materials 51

Nona Gylambaryan

Definition of Destructive Management Motivation in Social-Psychological
Scientific Discipline 61

Manana Yenokyan

Characteristic Features of Masculinity and Femininity
in a Socio-Cultural Context 71

Victoriya Asrieva, Sona Melikyan

The Correlation between Obsessive-Compulsive Disorder and Sadomasochism 85

Lyudmila Nanushyan

Psychological Features of Manifestation of Various Management
Styles in Large and Small Teams 96

Kristine Petrosyan

Paths and Risks of Addiction Spread in the Era of Digital Transformation 106

Tatevik Vatyán

The Concept of Socio-Psychological Alienation 115

Harutiun Manukyan

Forming Future Commander Leadership Qualities in
Military Educational Institutions 126

Educational Management

Atom Mkhitarian

Between Education and Science: Which is Closer to Doctoral Education? 139

Anna Garmonova, Azat Galimkhanov, Yevgenia Opfer, Daria Shcheglova

Competencies of Russian University Faculty: Deficiency and Ways of Their Completion	151
<i>Lusine Nahapetyan, Hayk Petrosyan</i>	
Problems at School Related to Students' Social Status: Bullying	164
<i>Sergey Gavrilov</i>	
Higher Education Faculty: Cognitive Integration.....	175
<i>Meri Gorgiyan, Ani Ghazaryan, Atom Mkhitarian</i>	
The Impact of VR and AR Technologies on Students' Motivation and Engagement	187
<i>Narine Galstyan</i>	
Fundamental Issues in Teaching the Subject "Geography" at School in the Era of Digital Transformations	200
<i>Arpine Hakobyan</i>	
The Impact of Educational Management on the Growth of Interest in Learning German	212
<i>Flora Karapetyan</i>	
Project Work as a Source of Student Motivation	220

Economics

<i>Karen Sargsyan</i>	
The Internal Economic Developments and Its Impacts on Armenian Economy	236
<i>Ashot Matevosyan, Ani Grigoryan , Mane Matevosyan, Hovik Grigoryan</i>	
The Role of the Tax-to-GDP Ratio in Public Debt Assessment.....	246
<i>Gohar Vardanyan</i>	
Main Employment Problems Faced by Youth Aged 16–29 in the Labour Market of the RA in the Era of Digital Transformation	257
<i>Hayk Tiratsyyan</i>	
Challenges of Labor Market Development and the Necessity of Remote Work Promotion Policies in the RA.....	269

Law, History and Political Science

<i>Edgar Manucharyan</i>	
Challenges of Construction Law in the Republic of Armenia	283
<i>Lilit Hovhannisyan, Aramo Hakhverdyan</i>	
Digital Technologies as a Tool for Unveiling Azerbaijani Policy of Vandalism and Forgery about Armenian Cultural Heritage in 2020–2024.....	295
<i>Margarit Petrosyan</i>	
The Application of the Strategic Culture Concepts as a Prerequisite for	

Effective Defence and Security Forecasting	308
--	-----

Philology

Gohar Grigoryan, Lilit Manvelyan

When Grammar Meets Literature: A Study of the Object and Its Manifestations in “Two on a Tower” by Thomas Hardy	319
---	-----

Naira Hambardzumyan

The Ontology of Gender as the Quintessence of the Conflict Between Woman-Society	338
--	-----

Sociology

Viktorya Sarjanyan

Possibilities of Overcoming Demographic Problems in the Context of Social Policy	349
--	-----

NATURAL SCIENCES

Hrachya Hovhannisyan, Andranik Barseghyan, Inna Melkumyan, Nane Mnatsakanyan, Mariam Harutyunyan, Mariam Khachanyan, Lusine Danielyan

Study of the Effect of Valuable Medicinal Plant Extracts on the Growth of Probiotic Lactic Acid Bacteria.....	365
---	-----

Anahit Sakeyan, Elya Safaryan, Arpine Harutyunyan

CO ₂ Absorption by Diamines and Alkanolamines	379
--	-----

Lusine Movsisyan, Lilit Ghalechyan, Ruzanna Shaverdyan, Gyulnara Palikyan, Kristine Balyan

Alkylation of Alkylacetylenes and Propargyl Ethers Under Conditions of Electrophilic Catalysis by Mercury (II) Acetate.....	391
---	-----

Haykanush Pogosyan, Lilit Hakobyan, Lilit Ayvazyan, Meri Babayan, Nina Hobosyan

Regioselective Iodination of Pyrazole Derivatives in the Presence of Cadmium (II) Acetate	406
---	-----

Karine Sarikyan, Gohar Kirakosyan, Arus Zurabyan, Gayane Shaboyan, Varduhi Vardanyan, Marine Grigoryan

Results of Testing New Beeding Varieties of Sweet Pepper Fruits with Different Colours.....	420
---	-----

Karine Sarikyan, Gohar Kirakosyan, Arus Zurabyan, Gayane Shaboyan, Varduhi Vardanyan, Marine Grigoryan

Selection of New Varieties of Vegetable Crop of Solanaceae	435
--	-----